

การพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยโดยนักศึกษา

ปวีณา เกลิมพลโยธิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา

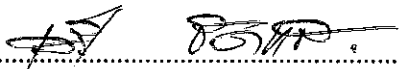
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

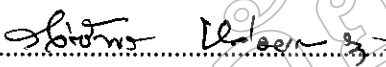
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

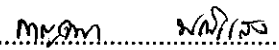
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ปวีณา เฉลิมพลโยธิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

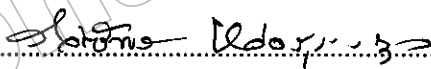

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ่ม)

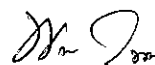

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ กาญจนา มณีแสง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดแจ่ม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล)

.....กรรมการ
(ดร.พัชรี วงษ์เกษม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสรี ชัดเข้ม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้ผู้วิจัยได้แนวทางในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนความรู้ต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มเข้ารับ การศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนกระทั่งผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยบูรพาทุกท่าน ที่อำนวยความสะดวก และให้ ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง สมบูรณ์ จนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ และนักศึกษาทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทำวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ สาขาวิชาเทคโนโลยีวิทยาการศึกษาศึกษา และสาขาวิชา เทคโนโลยีการวัดทางการศึกษาทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ตลอดระยะเวลา ที่ผู้วิจัยศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้องทุกคน ที่ได้ส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีโอกาส ที่ดีทางการศึกษา สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยเสมอมา จนผู้วิจัยสามารถทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ปวีณา เกลิมพลโยธิน

45910898: สาขาวิชา: เทคโนโลยีวิทยาการศึกษ; วท.ม. (เทคโนโลยีวิทยาการศึกษ)

คำสำคัญ: ค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์/ การประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์

ปวีณา เกลิมพลโยธิน: การพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัย

โดยนักศึกษา (DEVELOPMENT OF A SET OF ADJUSTED VALUES FOR UNDERGRADUATE STUDENT EVALUATIONS OF INSTRUCTIONAL QUALITY) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: เสรี ชัดเข้ม, ค.ศ., วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล, กศ.ค. 123 หน้า. พ.ศ. 2550.

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรเพศของอาจารย์ ประสิทธิภาพการสอน เกรดรายวิชา ระดับชั้นปี ขนาดของชั้นเรียน และผลการประเมินตนเองของนักศึกษากับผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา สร้างสมการถดถอยพหุคูณในการทำนายผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา และพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นอาจารย์ประจำในฐานะผู้รับการประเมินจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยบูรพา ประจำภาคต้น ปีการศึกษา 2549 จำนวน 84 คน และนักศึกษาที่ประเมิน 2,222 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเรียนการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS หาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า

1. ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา (SSR) เพศของอาจารย์ (SEX) ประสิทธิภาพการสอน (TE) และเกรดรายวิชา (CG) มีความสัมพันธ์พหุคูณกับตัวแปรผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) เท่ากับ .56 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ตัวแปรผลการประเมินตนเองของนักศึกษา (SSR) เพศของอาจารย์ (SEX) ประสิทธิภาพการสอน (TE) และเกรดรายวิชา (CG) ร่วมกันทำนายตัวแปรผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (RIQ) ได้ร้อยละ 32.00

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$RIQ = 2.32 + 0.48 (SSR) + 0.06 (SEX) - 0.03 (TE) + 0.02 (CG)$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z_{RIQ} = 0.54 Z_{SSR} + 0.06 Z_{SEX} - 0.05 Z_{TE} + 0.04 Z_{CG}$$

3. เมื่อใช้ตัวแปรเกรดรายวิชาปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา ได้สมการค่าปรับแก้ ดังนี้

$$\text{Adjusted value} = 0.2273 + (y - 0.079X)$$

45910898: MAJOR: EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY; M.Sc.
(EDUCATIONAL RESEARCH TECHNOLOGY)

KEYWORDS: ADJUSTED VALUES FOR THE RESULT OF EVALUATIONS OF INSTRUCTIONAL
QUALITY/ STUDENT EVALUATIONS OF INSTRUCTIONAL QUALITY

PAVEENA CHALERPOLYOTHIN: DEVELOPMENT OF A SET OF ADJUSTED VALUES
FOR UNDERGRADUATE STUDENT EVALUATIONS OF INSTRUCTIONAL QUALITY. ADVISORY
COMMITTEE: SEREE CHADCHAM, Ph.D., AND WICHITPORN LAUSUWANAGOON, Ed.D. 123 P. 2007.

The purposes of this research were to study the multiple relationship between the gender of instructors, teaching experience, course grade, class level, class size, and student self-reports with the result of evaluations of instructional quality so as to construct a multiple regression equation and construct a set of adjusted values for the result of evaluations of instructional quality. The sample consisted of 84 course instructors who were evaluated by 2,222 undergraduate students in the first semester of academic year 2006, Burapha University. The instrument was a set of questionnaires enquiring the student opinion about instructional quality inventory. The data were analyzed by descriptive statistical analysis through SPSS, and multiple regression analysis was analyzed by LISREL 8.80 student edition.

The results indicated that:

1. The student self-reports (SSR), gender of instructors (SEX), teaching experience (TE) and course grade (CG) related to the result of evaluations of instructional quality (RIQ) as of 0.56 at the statistical significance of 0.05.
2. The student self-reports (SSR), gender of instructors (SEX), teaching experience (TE) and course grade (CG) accounted for 32 percent of the total variance of the result of evaluations of instructional quality (RIQ).

The regression equation of raw scores was

$$RIQ = 2.32 + 0.48 (SSR) + 0.06 (SEX) - 0.03 (TE) + 0.02 (CG)$$

The regression equation of standard scores was

$$Z_{RIQ} = 0.54 Z_{SSR} + 0.06 Z_{SEX} - 0.05 Z_{TE} + 0.04 Z_{CG}$$

3. While the course grade (CG) was an adjusted value for the result of evaluations of instructional quality (RIQ). The adjusted value equation was

$$\text{Adjusted value} = 0.2273 + (y - 0.079X)$$

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอน.....	9
ตอนที่ 2 การประเมินการสอน.....	11
แนวคิดของการประเมินการสอน.....	11
แนวทางการประเมินการสอน.....	21
การดำเนินการประเมินการสอน.....	29
ตอนที่ 3 ตัวแปรที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษา.....	35
ตอนที่ 4 การพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษา.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ตอนที่ 1 ค่าสถิติพื้นฐาน.....	55
ตอนที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	58
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรทำนาย..	59
ตอนที่ 4 การพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษา.....	64
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	76
อภิปรายผลการวิจัย.....	77
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	81
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป.....	82
บรรณานุกรม.....	83
ภาคผนวก.....	90
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	91
ภาคผนวก ข การคำนวณค่าเฉลี่ยของผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ ในกลุ่มตัวอย่างทุกรายวิชา ($\bar{y}$) และการคำนวณค่าของตัวแปรเกณฑ์ ที่ได้จากการทำนาย ($\hat{y}$).....	94
ภาคผนวก ค ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษาจริง.....	97
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณการทำนายผลการประเมินคุณภาพ การสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา.....	104
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	123

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 47
2	ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ..... 49
3	ร้อยละของอาจารย์ประจำวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง..... 55
4	ร้อยละของนักศึกษา..... 56
5	ร้อยละของขนาดชั้นเรียน..... 57
6	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปร..... 57
7	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร..... 58
8	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างตัวแปรเกณฑ์กับตัวแปรทำนาย..... 59
9	ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน..... 61
10	ผลการปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (ระดับมาก หรือดี)..... 66
11	ผลการปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา (ระดับ ปานกลาง หรือพอใช้) 74
12	ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษา..... 75
13	ร้อยละของจำนวนนักศึกษาที่ประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดยนักศึกษาจริง.... 98

สารบัญญภาพ

ตารางที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการพัฒนาค่าปรับแก้ผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์โดย นักศึกษา.....	5
2	ความสัมพันธ์ระหว่างการวัดกับการประเมิน.....	12
3	องค์ประกอบของการประเมินการสอน.....	22
4	ขั้นตอนการดำเนินงานประเมินการสอน.....	33
5	โมเดลการถอดอรรถประโยชน์สำหรับการทำงานผลการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยนักศึกษาแบบใส่ตัวแปรพร้อมกัน.....	60
6	โมเดลการถอดอรรถประโยชน์แบบเป็นขั้นตอน.....	62